

СЛАВЯНИКЪ

ПОЛИТИЧЕСКО-ЛИТЕРАТУРЕНЪ ВѢСНИКЪ.

Известни три пъти въ седмицата
всеки:
Вторникъ, Четвъртъкъ и Събота.

Цѣна:
За година 20 лева сребърни
шестъ месеци 12 лева ср.
три 7
Еднът број 20 стотинки.

Сичко което се отнася до вѣстника
паднеца са напрахо до
Т. Х. Станчевъ въ Русчукъ

Неплатени имена не са приематъ
Ръкописи назадъ се непращатъ

За обявления се заплаща:
За всеки рѣдъ при пръвъ пътъ 20 ст.
За " " " втори " 10 ст.

Русе 1 Октомврий 1884 г.

Прѣдъ настъсто съвикано Народното Събрание, което създѣ 15 дни ще бъде отворено и г-да представителите ще починатъ своите занимания, да създаватъ закони, да приглеждатъ бюджета, да искатъ отчетъ по държавните работи и др. и др. Въ това връбме, прѣди да се събере събранието, журналистиката трѣбва да укаже на пѣкоти пѣцата, които еж необходимо нуждни за разглеждане отъ една камара, която се съвиква въ годината всичкъ и която засѣдава само два месеца.

Още въ първите дни на освобождението ни, както е известно въ Столицата ни са откри едно Военно училище, въ което да се приготвляватъ офицери или обучители за нашата млада войска; за това училище се харчатъ големи сумми, а за жалът твърдъ малко са списали за него, т. е. каква е ползата му и потребно ли е за настъ? Отъ него излизахъ до днесъ доволно число ученици, настоящи офицери, които се намиратъ на служба при войската, път никакъ непродумана думи върху способността имъ и науката, която еж придобили въ това училище. Съкрай мажачи, училището съществува, ученици са приематъ, офицери излизатъ по 30—40 и повѣче съка година, а какво става съ тия офицери, за какво са способни, по-трѣбни ли са, какъ са поддържатъ, какво вършиятъ, върху сичко това грѣшилътъ смъртни твърдъ малко знаятъ, защото не са намѣри човѣкъ, който да имъ каже пѣцо! Вижда са че военниятъ работи, за напитъ журналисти еж дребни въпроси или заборавени или не-постижими! Инакъ би се писало по-вечко и по често.

Ние нѣма да разглеждаме програмата на нашето военно училище въ София, нито вътрѣшния му редъ, нито живота на учащите са, нито тѣхната прехрана, нито тайните икономии, нито обращенията съ учениците, нито парите, които се трошатъ както казватъ, безъ хесапъ, защото тѣзи работи, еж деловати и съкрай смъртенъ не бива да ги знае, понеже онзи, който ги раскрива, може да попадне въ искушение и да пострада, ще кажемъ само, че въ настъ то-ва училище са яви несвоевременно, че ние не бѣхме приготвени за него, че не са създаде, както трѣбаше да бъде създадено до пѣкота. Полезно ли е, и по-трѣбно, този е други въпросъ. Път такъвъсъ военно училище, каквото е нашето сега въ София, ние мислимъ, че и самитъ даже г-да офицери ще са съгласятъ съ настъ, ако кажемъ, че твърдъ малка полза ще принесе, тъй като то не е и неможе да бѫде уредено както военниятъ училища въ другите държави; въ него не са преподава сичко, което трѣбва да знае единъ офицеринъ и въобщѣ е невъзможно е да излѣзатъ отъ него

офицери, каквото ни трѣбва и трѣбва да ги имаме.

Въ растояние на 5 години, това военно училище ще снабди съ стотини офицери, а тѣ като нашата войска е малобройна, то мислимъ че числото на офицерите за войската є достатъчно и врѣме е да се разнесли върху закриванието на това училище.

Ние мислимъ, че и самитъ офицери признаватъ, че отъ днешното военно училище въ София нѣма нито нужда, нито полза, понеже са имъ вече пуждното число офицери за войската и съществуванието му почти е излишно. Разбира-ме и напълно сме съгласни, че ще са принесе много поголѣма полза и услуга на отечеството, ако съ тия пари, които са изживяватъ ежегодно за поддържанието на Военното училище въ София, се испращахъ по двама по-практикувани офицери въ сичкитъ страни държави, да довършатъ науките си и като са завърнатъ, да служатъ задължително въ войската.

По този начинъ и съ по-малко разноски, ще имаме по-достойни офицери, а не дѣца свършивши двѣ години курсъ.

Авторитета на офицерското звание е въ настъ не пакъ ~~заслуга~~, на която трѣбаше да бѫде. За да се уважава единъ офицеринъ, за да има висока честъ и уважение, за да се почита, както отъ солдатина, тъй и отъ гражданина, той трѣбва да бъде човѣкъ съ извѣстно образование, човѣкъ развитъ, съ по широки познания, човѣкъ съ достояниство, а за да се постигне това, изисква се военна школа, (нѣ като Софийската) и условия не такива, подъ каквото са приематъ днесъ ученици въ нашето военно училище.

Сички почти почнахме да говоримъ, че въ 4—5 години въ настъ, се създава доожъ повѣче офицери, отъ колкото войници и съкрай пита, какво ще са прави, ако и за напрѣдъ са създаватъ съкрай година по 30—40 офицери? — Този въпросъ не е отъ маловажните и врѣме е вече върху него да се поговори и размисли. Ние сме са заловили въ лични разправии, въ партии и кауриции, а войската, която е подпорката на държавата, сме ях оставили въ крайна забвленостъ. Ние имаме войници, които са служили само 9 месеци и слѣдъ 5 годинно уволнение, днесъ повикани на врѣменно обучение, незнайкъ нито да престигватъ войниците, а отъ друга страна хвалбите ни са горѣми че сме имали много добра и обучена войска!

Изъ уважение къмъ офицерския чинъ, ние до днесъ още не сме са запитали: какви са напитъ офицери свършивши своя курсъ въ Софийското военно училище? До колко са тѣ приготвени, каква работа вършиятъ и каква способност иматъ? Отъ достоинството на офицерското тѣло зависи и достоинството на проститъ войници, тъй като тѣ ще ги обучаватъ,

тѣ ще ги пригответъ да бѫдатъ въ правия смисълъ на думата войници. Ние искаме да имаме добра, обучена и дисциплинирана войска, а не мислимъ за тѣхните инструктори. Искаме училище, а пѣмаме учители! Не така ли стана и съ Софийското военно училище? Училището са отвори, а професори нѣма! Ако бъдемъ по-откривени, може би думите ни да се зематъ за доказателни, затова искаме прекративаме да говоримъ върху едно учебно завѣдение, което има такава висока задача, да създава офицери за войската, а то неотговаря на цѣльта си; намъ е неприятно да откриваме една истинска обициозѣтна, затова предоставяваме правото на Народните представители, когато разглеждатъ бюджета, да попитатъ: Потребно ли е военното училище въ София, каква полза са извлича отъ него и защо са харчатъ толкова стотинъ хиляди лева за него?

Господине Гедакторе!

Отъ много време се надѣвахъ да срѣщу въщо писано, въ нѣкой вѣстникъ, за военната служба, подъ която са подчинени народните учители въ България, спорѣдъ военния законъ за учителите, но, за жалостъ, дѣ сега нѣма вищо писано. Прѣди 3 недѣли мис се падна случай да поговори съ единъ учителъ, който испъняваше вѣче, спорѣдъ закона, военната служба и за това рѣшахъ, до колкото разбрахъ отъ него, да опишва положението, въ кое то се намѣрватъ народните учители въ казаната служба.

Увѣръхъ се, че военния законъ за народните учители, не дава никакви права, не дава никакви привилегии на учителите, които спорѣдъ казания законъ, са длѣжни да служатъ 2 години, по 2 мѣсѣца и то отъ 1-и Юлий до 1-и Сентември. Учителя, като постъпи и стане вѣче войникъ (солдатинъ), не ще съмнѣваше, спорѣдъ закона, че той е длѣженъ да испълнява всичко, което му предписва закона. Той е длѣженъ, напр. като го накара началника му да отиде за вода съ чебъра, да нарами чебъра и прѣзъ срѣдъ града, да отиде за вода; по заповѣдта на началника си, той е длѣженъ да му вакса батушите; той е длѣженъ, вай сѣти, като му заповѣдатъ да помѣте пажъ прѣдъ казармата — съ една рѣчъ, всичко, което му се заповѣда, той трѣбва да го испълни, иначе, той ще бѫде наказанъ за непокорство на началника си (разбира се взводни или отдѣлни начальници). Е, аджеба, да ли това подобава на единъ учителъ? Да ли учителя, който има да испълнява свѣта длѣжностъ, именно, въспитанието на младото поколение и който си е билъ гжрдитъ цѣла година, а когато да си почине, той е длѣженъ да отиде солдатинъ, за да носи вода, да мѣте и т. н. да таќвъ учителъ, казвамъ, ще служи отъ все сърдце въ войската?

Но, може би нѣкой да каже, че военната служба изиска това; азъ такъвъ ще го помоля, да распига и узнае, какви са военниятъ законъ въ другите държави за хора, които испълняватъ такава длѣжностъ, за хора, които свършватъ среднѣ или висше образование, да ли тѣ служатъ тѣ, както нашите учители служатъ у насъ? Но, въ другите държави такивъ хора служатъ по разрѣди, т. е. всѣкотъ спорѣдъ образоването си, а никога учителъ, даже съ най-ниско образование, не го сравняватъ, като не допускатъ, щото той да бѫде равенъ съ единъ войникъ прости и неграмотенъ.

Може други пъти да кажатъ че какви учители са служили до сега въ войската? Такива хора ще бѫдатъ излѣгани, защото, какъвъ да е учителъ, той, все таки, трѣбва да има предпочтение, предъ селаченина, а освенъ това, трѣбва да земемъ въ внимание, че вѣче захванаха у насъ, да излѣзватъ добра ученици съ среднѣ образование, особено отъ държавните гимназии

и тѣ, съдѣдъ като сѫ се бѣхали 7 години, съ надѣжда, че ще додѣ единъ денъ за да свѣршатъ и почнатъ да принасятъ добрия съ плодъ, като учи гелестуватъ, тѣзи момчета ще бѣдатъ приведени да отидатъ да во си гъвъ вода и т. н. което здравия разумъ не трбова да го приеме.

Освѣнъ това азъ мисля, че гдѣто учителитѣ служатъ 2 год. по 2 мѣсца, това не е съ друга цѣль, освѣнъ въ продължение на тѣзи 4 мѣсца, да изучатъ по-главните вѣща отъ военното искуство, нужни за военно време, да могатъ по този начинъ, да послужатъ и тѣ, като дѣлжни, на своето отечество, да могатъ и тѣ по този начинъ да испълняватъ отечествената съ дѣлжност, а не да носятъ чѣбъра, да мѣтятъ и т. н.

Чудно ми е, най сѣтне, защо нашъ правителство не е зело това въ вниманіе, когато е поставило закона (военний) за народните учители? Защо въ другите държави да се ползватъ учителитѣ спорѣдъ образованіето си, съ такива права въ войската, а тукъ у насъ да не могатъ? Коа е болѣ причината на това, азъ не мога да си обясня, но желателно ще бѫде, че то правителството, да земе това въ внимание, да по прави тѣзи недобри работи за учителитѣ, тѣ като за напрѣдъ ще има много, които като вѣзжатъ въ войската, спорѣдъ работите които ще вѣршатъ, просто ще се отчаятъ.

Въ заключение ще кажа, че азъ не сѫмъ противъ венъ, гдѣто учителитѣ служатъ въ войската, тѣ сѫ дѣлжни, но да служатъ не тай какво до сега, но какво служатъ въ другите държави и тогава вѣримъ, че всѣки учитель на друго сърдце ще тича да испълнява своята отечественна дѣлжност, които като трбва отъ сърдце да испълнява всѣкай добросъвестъ бѣлгаринъ.

Л.

Г. Габрово 26 Септ. 1884 год.

БѢЛѢЖКИ ЗА ПЛАВАНИЕТО НА ЯХТАТА «АЛЕКСАНДР I» ПО ЧЕРНОТО МОРЕ.

Това плаваніе бѣше съединено съ цѣль поучителна за командати. Послѣдната състоѣше отъ 30 матроси и 15 музиканти, при трима офицери и единъ лѣкаръ. Причината на плаванието бѣше самия парадъ, подводната част на койго изискваше да се прегрѣда и отново боядиса въ Севастополъ.

По Дунава плава голѣмо количество различни ладии, но при това, по брѣговетѣ на долния и средния Дунавъ, на пространство близо 800 мили, нѣма никакви специални средства за лскарване ладии на сухо. Парадът, шленоветѣ и др., за малко едно закърпване, или за боядисване подводната част, ходить въ Цариградъ или въ Севастополъ. Само ладинът на австрійската парада команда за поправка отиватъ на собственин докъ въ Пеща, съдѣдъ като оставатъ всичките си снаряженіе въ Туръ-Северинъ. Сѫщо и нашата яхта, ако се отираваше на Пещанския докъ, трбаше да се разоружи. Заедно съ главните операции и посѣдъ съ установлението на снаряженіето, всичко по особна тарифа—боядисването на яхтата щѣше да струва тѣрдъ много. Между това елингът и заводът на Русско Парададо Търговско Дружество съ Севастополъ, по гръмаднѣтѣ размѣри и солидно устройство, извѣстни са на цѣла Европа. Сѫщественниятѣ начала на устройството на елинга ще видимъ по долу.

На 26 Юни, въ 9 часа сутрината, яхтата «Александър I» излѣзе отъ Русе по направление къмъ Черно море. Плаванието по Дунава до Сулина непредставляваше нищо особно. Всѣдѣствие малкото водоизмѣстяване на коритото и голѣмото число сили, които машинната част развива, яхтата по Дунава ходи съ пощенска скорост. Но отъ Сулина нататакъ трѣбаше да си имать мястото и други интереси, тѣ като дѣното на яхтата нѣма киль или гърбъ—устройство, което се придава на ладинът, предназначавани за плаваніе по морските вѣлини. Яхтата отъ долу е съвръшенно плоска. Първото начало бѣше прекрасно. Яхтата на 28 Юни излѣзе отъ Сулина, като взе курсътъ право къмъ Одеса. Условията отъ страна на атмосферата бѣха благоприятни. Само при най-голѣмото отдалечене отъ брѣгътъ, когато послѣдниятъ се невиждаше, една тиха съверозападна вѣтринъ бѣше вече произвела малко плаескане въ водите. Но все пакъ това не меша рѣзко влияние върху команда нито върху скоростта на парада, който даже се сравни съ единъ отъ пассажирските паради (Пахимовы), оставилъ го назадъ и стигна въ Одеса единъ часъ по рано отъ послѣдния. Бѣше минало пладне когато яхтата встѣни въ Одеското пристанище, при звуковетѣ на музиката, и хърънъ анкора прогънъ Булвардътъ. Съдѣдъ малко послѣдваха визити отъ всичките военни кораби, стоящи на рѣдъ въ Одеса. Тѣй растоянието отъ Сулина до Одеса—94 мили, яхтата взе за $8\frac{1}{2}$ часа.

Въ Одеса се направи сношение за искарването на яхта на сухо. Направиха се и нужните измѣрения. Оказа се, че мястотия докъ съ състоятелъ за ладии, на които водоизмѣстяванието е по малко отъ водоизмѣстяванието на нашия парадъ.

Цвѣнъ денъ 2 Юли врѣмѧтъ бѣше почти съвръшено спокойно, когато съдѣдъ пладни излѣзе отъ Одеското при-

станище и възхме направление къмъ Севастополъ. При надвѣчерие обаче изѣя се вѣтъръ и настъ почиша да ни настигнатъ значителни вѣлини. У по многото ни хора захвана да се развива морската болѣсть. Въ прѣдъ видъ скорото настѣхиле на поощта, и барометрическо показване, парадътъ измѣняше направлението си къмъ Тендрския заливъ, гдѣто се и спрѣхме за пошузване. Благодарение на географическото очертание на Тендрската суши въ залива намѣрхъ ильно спокойствие на водите и съвръшена защита отъ вѣтъра.

Въ Тендрския заливъ, прѣзъ поощта, надвихме са да утихне врѣмѧто и морето да се успокои, за да се очисти путьни за съдѣдующия денъ. Защото съдѣдующата ближайша точка, о която можемъ се опрѣдѣлъ — Тарханкутскиятъ носъ, отстои прѣдъ насъ и отъ Тендрски фаръ на растояние 79 мили. За такъвъ преходъ, при данното състояние на водите, 15 часа са малко за нашата ладия.

Тендрата е суши съ незначителна растителност, низка и снабдена съ фаръ. Тукъ се намѣрва резервуар за сладка вода, нѣколко рибарски колиби и друго нищо. Въ старо врѣмѧ този полуостровъ билъ посвѣтенъ на Ахилесъ и се нарече Ахилесово пристанище. Тендрата е замѣтна по това, че нѣма друга по опасна суши за мореплавателитѣ. Именно, о нея корабитѣ често са разбиватъ, ако при лошо врѣмѧ плаватъ на платна отъ Цариградъ къмъ Одеса. Огъ Одеските брѣгове къмъ Тендрата съществува силно течение, което се образува отъ вливането на Днепра въ морето. Това течение, при северозападенъ вѣтъ, влече корабите къмъ Тендрата като къмъ магнитъ и, корабитѣ, пощемъ, като предполагатъ, че виждатъ одеския фаръ, на разсѫмнливъ, представи имъ се имендѣни Тендрски фаръ, т. е. отстои отъ Одеса далечъ на 40 мили. При бурно състояние на водите, корабитѣ биватъ исхвърлени на Ахилесовото пристанище.

Пренощувахме въ Тендрския заливъ. Но на заранѣто рано вѣтъръ не бѣше утихналъ, както се надвихме, а взѣлъ бѣше още и направление повече отъ къмъ Югозападъ —Направление небезопасно за насъ. Само барометръ показваше добро Излѣзе отъ залива. Оказа се, че на морето и вѣтъра и възникъ по силно отъ вчерашиятъ имъ състояние. Все пакъ парадътъ опредѣли положението си и черти путь на картата съ направление право къмъ посъдъ Тарханкутъ. Тендрския фаръ исчезна отъ очи. Наоколо и напрѣдъ —еднообразенъ и безконеченъ хоризонтъ. Съгласно хидрографските съведенія плавамъ при имендѣни дѣлъбочина. Възникъ отъ прѣдъ и отъ дѣсно силно удягътъ яхтата и я люлѣягъ при наклонение отъ 25 — 30 градуса. По голѣмата частъ отъ команда лежи въ състояние на физически упадътъ. Огъ възъ водите на коритото, а вѣтъръ всячкото дѣрвено устройство скърца—доказателство, че тѣхната снага на яхтата се гъне. Едно само уѣшително условие имаше, то е, че коритото на яхтата е скръбено съ желѣзъ покритъ. При подобно състояние на водата нищо добро не би наглилъ никой отъ дунавския австрійски паради, на които кувертата е дѣрвена. Напротивъ «Александър I» плава съ всичките си възможни напрѣгания; само ходътъ му все таки малъкъ по причина, че само едното колело разбива вълната, когато другото се вѣрти въ воздухъ. Отдава се приказание да се обѣгнатъ и плагиага. Огъ това на вървежътъ се прибави още около $\frac{1}{2}$ мили въ частъ, а клатението спада до 15 градуса. Казва че въ тихо врѣмѧ, при даденото направление, като исчезне отъ очи Тендрския фаръ, вижда се Тарханкутскиятъ носъ. Чакъ посѣдъ пладни, частъ около три, представи имъ се и Тарханкутскиятъ носъ като място еднакъ замѣтна.

Тарханкутскиятъ носъ е най-западната точка на кримския полуостровъ. Огъ него до брѣговетѣ на Румелия е най-тѣсната размѣръ на Черното море. Задѣлжитѣ се, и водятъ око този носъ се отличаватъ винаги съ безнокойно състояние, всѣдѣствие на което корабите никога не са ползваватъ отъ тая суши за остановка, а напротивъ отъ далечъ и забикаятъ. Въ случаите, когато избѣгватъ отъ бури, корабите, спорѣдъ направлението си и вѣтъръ, отираватъ са въ Европа—на южната страна, или въ Европа—на сѣверната страна на Тарханкутската суши. Въ нашия случай уѣжнице представя Акметеческата бухта.

Послѣ 12 часа усилие трѣбаше ни почивка. Но ако бѣхме преминали и Тарханкутскиятъ носъ, все пакъ до Севастополъ ни оставаха още 80 мили и предстоящата поощта. За това и прѣдъ видъ учебната шѣлъ на това първо плаваніе по море, като наближихме на 15 мили Тарханкутскиятъ носъ, парадътъ се управи на вѣтъръ къмъ суши, като остави посъдъ отъ дѣсна страна. Съдѣдъ частъ и половина представи имъ се едно малко селце, расположено на брѣгътъ на единъ малъкъ заливъ, заврътъ въ суши, като кука. Събраха платната. Една часъ прѣди да се мръкне излѣзе отъ залива.

Селото Акметече нѣкога си е принадлежало за князъ Воронцовъ; сега е мушия на графъ Шуваловъ. На край брѣгътъ се красува една бѣла къщичка, принадлежаща на мушиница; около нея—градина. По нататакъ селски къщи и една черковъ съ висока званичница, която отъ морето прѣдъ всичко се открива. Но брѣгътъ отъ Тарханкутъ до Акметече и нататакъ виждатъ се остатки отъ села разрушени у врѣмѧ преселението на тагаритѣ. Не далечъ отъ Акметече има солени езера. Въ нашия врѣмѧ въ Акметече се товарише единъ английски корабъ съ морска солъ. Огъ мястотата митница дей-

доха на яхтата двоица чиновници да сърадватъ исплаванието ни отъ развѣденето море и първото появление на имендѣни тѣмъ бѣлгарски воененъ флагъ въ тѣхната бухта.

Огъ Акметече до Севастополъ имаше още 80 мили. На другия денъ, въ 5 часа сутрината, оставихме Акметече и излѣзе отъ морето. Вчерашиятъ състояние на атмосферата и на морето остава се сѫщо и днесъ. Състоянието на хоризонта тѣрдъ иеблагоприятно. На хоризонта надвисели тъмни облаци. На барометра се забѣлѣза надание. Макаръ че забикаямъ и Тарханкутскиятъ носъ отъ почително разстояние, но всѣдѣствие усиленето на ударъ на вѣтъръ по-нататканио излѣзе бѣ невъзможно. Яхтата обрѣща назадъ съ намаленъ ходъ. Два часа посѣдъ този маневъ забѣлѣза се имендѣни промѣнение: вѣтъра утихна. На ново обрѣхме къмъ отъ кримското море! Далеко отъ Тарханкутъ парадътъ опредѣли мѣстото, гдѣ се намѣрва, провежда чѣртата на картата, съобразя съ нея компаса и дѣржи направление на право къмъ Севастополския заливъ. При това направление получи се и една малка вѣтърина, която даде на плагиагата възможност да присети сълза, а на команда случай за упражнение. Сѫщия денъ, 4 юли, въ 5 часа съдѣдъ излѣзе «Александър I» съ разѣвания на него Бѣлгарски военни флагъ първъ путь встѣхвѣ въ водите на Севастополската бухта, като минава прѣзъ цѣлага бухта и посрѣдъ всичките други, находящи се тамъ, военни и търговски кораби, при звуковетѣ на химна «Боже Царя храни». Съдѣдъ това посѣдоваха визити отъ всичките кораби «Адмиралъ», «Поповъ», «Воинъ», «Память», «Меркурийъ», «Тубасъ» и отъ Портовото начаство.

Севастополъ — нѣкогашъ първостепенна военна морска столица, днесъ въ по-многото си части представлява една само съдѣдъ отъ предишното си величие—съдѣдъ на съвръшението разорение, отъ което не останало камъкъ на камъкъ. Едваъ посѣдъ откриванието на съобщението съ важните търговски центрове посрѣдствомъ желѣзния путь, градътъ починалъ да се развива и да се обновява съ нови прекрасни здания на старите фундаменти. Общи видъ на мѣстността представя здрава нѣколко неравни височини, които се пресичатъ отъ три малки заливи, видащи се въ единъ главенъ. На една отъ височините и на нейните неравни поли, спуснати къмъ залива, е расположена градътъ, съ вѣдъ обѣрнатъ къмъ входъ на бухтата и къмъ морето. Най-значителната отъ височините се нарече Малаховъ курганъ, съдѣдъ привѣздането на който въ 1854 г. отъ Францизътъ, парижската мода бѣше импровизирана въ видъ на Дамския малаховъ. Въ дѣйствителността Малаховия курганъ представлява една гръмадна могила и висока надъ морето нѣколко стотини фута. У врѣмѧ на Севастополския бой отъ тази могила единъ съдѣдъ се земята е тренерала. Върхътъ и тогава се обѣрнава отъ Францизътъ съ 80 огромни топове, а полите съ цѣли редове трапици. Въ настоящето врѣмѧ полите на Малаховата могила се засаждатъ съ гора, а на върхътъ нѣма нищо друго съдѣдъ съдѣдъщото: Тукъ почиватъ кости на стотици хиляди французи въ единъ гробъ съ костите на храбрите Руси. Гробътъ е ограденъ съ четири каменни стѣни и насаденъ съ вишни, посрѣдъ които е поставенъ бѣлъ мраморенъ кръстъ. На предната страна на кръста има слова: „Въ память Русскому и Французскимъ воинамъ павшимъ при защите и нападени на Малаховаго кургана 1854“. На отзѣдната страна на кръста пише се: „Крестъ сей поставленъ въместо деревяннаго, поставлена Французами, на котрому бѣла надпись: Unis pour la victoire, ces amis par la mort“ и пр. Все на върхътъ на могилата има и други знаци за въспоминание на първото ранение на Нахимова. Огъ Малаховата могила се съдѣва на една доста широка равнина надъ срѣдния малъкъ заливъ. Тукъ се вижда фундаментъ на огромната флотска болница и остатъци отъ фронталните стѣни на гръмадни казарменни здания. Прѣдъ тѣзи руини, на високъ гранитенъ педиестъл е въздигнатъ величественъ монументъ на Адмирала Лазаревъ. На отзѣдната страна на кръста пише се: „Крестъ сей поставленъ въместо деревяннаго, поставлена Французами, на котрому бѣла надпись: Unis pour la victoire, ces amis par la mort“ и пр. Все на върхътъ на могилата има и други знаци за въспоминание на първото ранение на Нахимова. Огъ Малаховата могила се съдѣва на една доста широка равнина надъ срѣдния малъкъ заливъ. Тукъ се вижда фундаментъ на огромната флотска болница и остатъци отъ фронталните стѣни на гръмадни казарменни здания. Прѣдъ тѣзи руини, на високъ гранитенъ педиестъл е въздигнатъ величественъ монументъ на Адмирала Лазаревъ. На отзѣдната страна на кръста има слова: „Въ память Русскому и Французскимъ воинамъ павшимъ при защите и нападени на Малаховаго кургана 1854“. На отзѣдната страна на кръста пише се: „Крестъ сей поставленъ въместо деревяннаго, поставлена Французами, на котрому бѣла надпись: Unis pour la victoire, ces amis par la mort“ и пр. Все на върхътъ на могилата има и други знаци за въспоминание на първото ранение на Нахимова. Огъ Малаховата могила се съдѣва на една доста широка равнина надъ срѣдния малъкъ заливъ. Тукъ се вижда фундаментъ на огромната флотска болница и остатъци отъ фронталните стѣни на гръмадни казарменни здания. Прѣдъ тѣзи руини, на високъ гранитенъ педиестъл е въздигнатъ величественъ монументъ на Адмирала Лазаревъ. На отзѣдната страна на кръста има слова: „Въ память Русскому и Французскимъ воинамъ павшимъ при защ

420 фута подъ вода. Въ едно и същото време на елинга могат да се намѣрват четири такива парада като пъната яхта, тъй като елингът е двоен. Пъслъ изкарането на пашата яхта на сухо съ всичкото и съ командата заедно, оказа се, че дългото на коритото на мястото се улошило отъ боята, и желъзото починало да лови ражда. Старата боя се устрои и три пъти се тъгли нова боя на подводната част. Същевременно бойдиса се и всичката надводна част на яхтата. Спускането на вода се произвѣжда пакъ съ помощта на парата и при задълъжна машина.

На 10 юлия, 8 часа вѣчера, въ машината на яхтата се распала огноветъ. Нощемъ не бѣхме плавали. Излѣзваме на морето. Направленето ни прави къмъ Одеса. Врѣмѣ вѣтъричаво. Барометръ никога не е показвалъ тѣй низко. На хоризонта — черни облаци и свѣткавица. Плаваме съ хѣдъ срѣдна скорост. Вече се не виждаше Севастополскиятъ фенери. Его изчезна и Херсонескиятъ фаръ. Отъ сега нататакъ, въ случаи на бура. Севастополската бухта отъ насъ ще бѫде далеко. Срѣдъ нощъ черенъ облакъ минава надъ насъ съ едно слабо усиление на вѣтъра. На разсъмнуване, отъ дѣсна страна, откри ни се Тарханкутскиятъ фаръ. Въ 9 часа зараньта, бѣхме на разстояние 25 мили отъ Тендришкиятъ фаръ. Въ два часа следъ пладия, на 11 юлия, бѣхме вече въ Одеското пристанище. За наше щастие, когато бѣхме на разстояние отъ Одеса 20 мили, извѣя се насрѣща ни силенъ вѣтъръ, койго въ самото Одеско пристанище тѣй бѣше развѣливалъ водата, щото и маше възможностъ съ варка да се излѣзе на сухо въ Одеса. Съ други думи, ако отъ Севастополъ бѣхме излѣзи два часа по-късно, бурята щѣше да ни свари много далеко отъ Одеса. Това състояние на морето принуди яхтата да остане въ Одеса за три дена, до като външнътъ лѣгнатъ.

На 14 юлия, зараньта рано, излѣзохме отъ Одеса. Парадътъ опредѣли мястото си, начири пътъти си на картата съ направление право къмъ съверния рѣжавъ на Килийското гърло. Пътъ се оказа, че този рѣжавъ е безводенъ. Отправихме съ къмъ Очаковския рѣжавъ, тукъ измѣрванието на бара дѣдъбочина само четири фута. За яхтата трбова най малко шестъ фута вода. Отиваме на Стамбулския рѣжавъ. Барътъ даде дѣдъбочина седемъ фута. Парадътъ мина този заградъ, който се образува на дългото прѣдъ влизанието въ рѣжава, вслѣдствие бързото вливане на рѣката въ морето. После това въ рѣжава и по всички пъти на Килийското гърло дѣдъбочина 15—80 фута, а на мястото и по-вече. Килийското гърло е право, нигдѣ не криволи, тѣй като Сулийското и на всичкото си протяжение е по-широко отъ Сулийското. Същия денъ 14 юлий остановихме се въ Килия за пощуване. На другия денъ отъ Рени излѣзохме 9 понтона, съ които се влѣзохме до Русе цѣли три дена. На 19 юлия съвръхихме плаванието.

Тѣй яхтата „Александър I“ излѣза едно разстояние до Севастополъ и назадъ до Русе — 1077 мили. Макаръ, че въ това плаване крѣпките морски води доста и людеха, въ коритото и не се заблѣжи никакво повреждение. Машината работи съ извѣмбна правилност. Командата въ този пътъ не походи по море, при толкова малко установление на ладията спирно водитъ, работи и се кани смѣло по дѣрветата и въжата за распуштане и събиране платната. Нещастни случаи, происходящи отъ малка опитност, нѣмаше. Санитарното състояние на командата всичкото врѣмѣ бѣше тѣрдъ доволително.

Русе, 1884 год.

II.

БАНКЕТЪ

къ

Честь на „Странка Права“ въ Загребъ.

„Народъ, който уважава истинните си синове, тъй всегда ще има добра буджностъ.“

Д. Ц. К.

Изяванието за самостоятеленъ политически животъ става отъ денъ на денъ все по-вече и по-вече чувствително въ срѣдата на славянските племена, които иматъ щастие да търоятъ още чуждото иго. Чувството за самостоятеленъ животъ проника все по силенъ въ словесите на тѣзи племена, които, ако продължаватъ все така самоутверждано да бранятъ правдините си, вѣрвамъ, въ скоро врѣмѣ ще постигнатъ цѣльта си — цѣль, казвамъ, въ кою е създадено тѣхното вътрѣшно и външно благосъстояние. Такава борба води по настоящемъ и малобръдъ, но инакъ храбри и духовни хърватски народъ, койго черно тѣло отъ маджарите, които са обѣрвали отечеството му на собствения своя мушия! Тѣжка и неравна е тази борба, но тамъ, дѣтъ има съгласие, воля и чистъ патриотизъмъ, тамъ, казвамъ, всичко са постигатъ, ако и съ много жертви. Бѣзъ да влазимъ въ по-нататъшни разсъждения, азъ ще прѣстъжа къмъ прѣдѣлъти си, койго, вѣрвамъ, ще бѫде отъ интересъ за читателите ни.

Извѣстно е на читателите ни, че хърватската машина са распушна и са назначиха нови избори, въ които правителството има също съвръшено да сполучи, но то бѣде тѣрдъ много излѣжано. Въмѣсто да побие опозицията въ изборите, напротивъ, опозицията даде въ сегашните избори 24 души депутати, които тѣрдъ много прѣгратъ въ мечтанието на пещенските дипломати. Тази опозиция са прѣвожда отъ прочутия хърватски

патриотъ дра Д. Старчевичъ, на когото „девизътъ е самостоятелна и независима хърватска.“

Въ чесъ на неуморимата борба, която води дра Старчевичъ за спасението на народътъ и отечеството си — тукъшните загребски граждани решиха да направятъ единъ голѣмъ „Банкетъ“ въ честь на Старчевичъ и паргина, която той тѣй умно умѣ да води въ борбата съ заклѣти врагове на хърватската свобода. За този банкетъ бѣше залишено вече единъ денъ по напрѣдъ извѣстие по градските улици, съ което са извѣстявани всичките граждани.

Банкетъ имаше да стане въ залата на гостицата „Лина“.

Денътъ са наблюдаваше и всички чакаше отъ граждани да види и чуе по отблизо обичния свой патриотъ. Човѣкъ нѣмаше място да се размине изъ улицата, а вътре въ залата?

Азъ задълъжихъ съ пѣхони прапори, които по отрано бѣхме си запазили мястото, отидохме и са намѣтихме. Народътъ още идеше и всички са озърташе да види кадъ е любимия Старчевичъ. Старчевичъ нѣмаше. Надѣждата обаче са неубежеше. Въ залата бѣше тихо. Но обичая публиката прѣдложи да се избере прѣдседателъ на „Банкета“, койго да води рѣдътъ. За тѣякъ са избра отговорниятъ редакторъ на хърватския литераторенъ листъ „Вадъ“, гнъ Груахутъ уважаемъ патриотъ. Слѣдъ това гнъ Груахутъ стана и съ една проповѣдъ съзъванието на публиката обяза, че правителството на основаване на закона запрѣща „Банкета“, га нѣма да има нищо, а просто като мирни граждани грѣбва да си проведемъ врѣмѣто домашно и всички по дома. Още несвръшъ бурно и продължително „живио“ живела хърватска разцѣпне залата. Негодование обезпълъката, но нѣмаше що да са права, освѣбъ да са подчиняни на законътъ. Въ това врѣмѣ влѣзоха четири деятели, която бидѣха посрѣдници съ бурно „живио“. Еднътъ отъ тѣзи деятели, а именно гнъ Тумканъ стана и са обжрна съ тѣзи думи: „Гда! както види ге, намъ са запрѣща да са събрали, да са разговаряме и да мислимъ по хърватски. Нещастно отечество! До кога това положение! Но, ве! Да вжго ний, сме хървати, до като ний мислимъ хърватски, до вжго въ нашите жили тече хърватска рѣжавъ, ний, гда, всегда ще бѫдемъ побѣдители. Азъ са радвамъ като глѣдамъ граждани на хърватското сѣдре т. е. Згребчани, че тѣй единодушно прѣграчили началата на „странка правиа“, която има за цѣль освобождението на хърватско изъ подъ чуждото иго. Да, радвамъ са, че нашата партия са умножава все повече и повече съ хъра образованни и самостоятелни; радвамъ са, вѣдъ послѣ, че на шата партия нетърси превърженница съ насилие, а искатъ истинните синове на хърватска. Прочее, гда, искамъ съ като Божиј денъ злато положение на народътъ и отечеството ни, та е вуждно борба и сила. Плати това хърватски народъ? — Да! Ила и азъ са надѣвамъ, че когато доде овѣзъ моментъ койго, ще иска отъ всички отъ насъ джлагътъ си, вѣрвамъ, че първи ще бѫдемъ възграждане на Згребчани, които ще докажете прѣдъ врагътъ ни и прѣдъ цѣль свѣтъ, че хърватска още живѣе да! този моментъ е близо . . . (тукъ стана полицейски комисаръ и прѣблизна ораторъ!) Кто ми недававъ да говоря, азъ ще сѣдя, но деветъ е близо . . . Пая прочее за свободата на хърватска (комисара пакъ стана Шумъ голѣмъ). Продължително „живела хърватска“, живила права странка.) Подиръ гнъ Тумканъ стана Бакарчичъ деятели, койго захчана да говори твърде распалено противъ днешното състояние на работите въ хърватско и съ живъ тонъ извика: „Згребчани! Рѣшителната минута са наблизава, нѣка бѫдемъ готови за всички жертви; нѣка покажемъ на враговете си, че ний сме народъ готови да подкрѣпимъ съ . . . (гукъ са дигна комисара и помоли прѣдседателя на събранието да распушти събранието, защото той недопуска подобни нѣща, инакъ ще бѫдемъ принуденъ да растури съ сила събранието. Бурно „живио“ живела хърватска“ заглуши залата.) Вълнението стана още по-голѣмо, когато са чу че идва Старчевичъ. Всички глѣдаха къмъ вратата, но него нѣмаше. Слѣдъ това единъ отъ деятели съзъванието са: „Гда, враговете твърде распалено на по разни начини да одушавятъ нашето справедливо искане, та нѣка ний бѫдемъ умѣрени, прѣдпазливи въ всѣко състояние и лоялни. Но този начинъ ний ще да мъчимъ още повече похитителите на нашите права като ни запрѣща да обсъждаме мирно и тихо вътре въ тѣхната глаупост, която единъ денъ скъпо ще ги дѣржи . . . Нѣка бѫдемъ прѣдпазливи, но нека незабравиме наложителния ни дялъ къмъ отечеството ни . . . (Комисара стана и излѣзъ. Шумъ голѣмъ. Прѣдседателя стана и распушна събранието. Бурно „живио“ Старчевичъ! Живела хърватска нѣмаше край!)

Слѣдъ това стана събранието и са разотиде.

Така са свѣрши това събрание, което имаше за цѣль разискването на много важни въпроси, но благородното правителство, то неможе нищо да свѣрши такава е конституция и свободата на Австро-Унгария,

съ която са хвали прѣдъ свѣтъ и съ която иска да ощастливи Босна и Херцеговина, които прсвиви тѣглът черно тѣло.

Но ще ли това за дълго врѣмѣ да трае! — Видѣщъ. Чашата е прѣблъпена . . .

Загребъ, 25 Септември 1884 год.

Д. Ц. Коцовъ.

„НЕЩАСТИЕ ДОБРЪ ДОШЛО, АКО СИ САМО ДОШЛО“

(казва единъ мадрецъ).

Кражбигъ въ насть земать отъ день на денъ по-голѣмъ размѣръ. Канцеляриите на околийските началници и общинските кметове се пълниятъ съ обявления, все за краденъ добитъкъ.

На 23 того прѣзъ пощъта въ настъто село откраднаха конътъ на Кмета. Крадецътъ така искуено го откарамъ, щото като влѣзъ въ яхжрътъ при коня запалва свѣнъцъ, взима седлото, туря го на гърбътъ му съ всичките му принадлежности и, най-послѣ като не се задоволи съ това, запалва сламата която се намѣрвала въ яхжра, за да изгори и къщата, но по случай компилята на кметътъ като билъ на дворътъ си да чисти мамули, часътъ около петъ по турски прѣзъ пощъта видѣла човѣкъ, че извожда конътъ, но си помнели съ може би кмета да отива искаждѣ и повикалъ: „Кѫдѣ отивашъ гнъ кмете?“ но той не се обадилъ и засили конътъ препускомъ изъ улицата. Тогава съсѣдътъ си казалъ: „Какво ще е това, освѣнъ кражба“. Почналъ да вика на кмета и той дошелъ при него. „А бе кой излѣзе съ вашиятъ конъ по това врѣмѣ, да не е братъ ви“, попиталъ съсѣдътъ. „Никой“, отговорилъ кмета. „Е, тогава трѣба да съмъ взѣли конътъ ви“. Слѣдъ това като отивашъ въ яхжра, гдѣто са намѣрвали конътъ, виждашъ гори отъ гърбътъ яхжра и тѣй до като уgasяшъ запалениятъ яхжръ, крадецътъ въсползувашъ отъ това изѣнѣвъ! Въ същата пощъ въ с. Градищи зематъ крадецъ единъ конъ струващъ съколо четири хиледи гроша.

Прѣди два месѣца откараха конетъ на господина Бакева и воловитъ на двама още наши селени, които съмъ днѣсъ съвсемъ въ бедно положение.

Като не искамъ да изброявамъ стапалите кражби около насть въ разстояние на 3—4 месѣца; понеже нѣма могътъ се побра въ цѣли табащи, то ще напомня на нашата администрация, да вземе по строги мѣрки, за прикратяване на кражбите.

Въ заключение ще напомня и на Г-да Представителите да повдигнатъ този въпросъ, въ идуцата сесия на народното събрание, защото тези кражби съ единъ смѣренъ ударъ за населението.

с. Била Черковица 26 Септември 1884 год.

С. Ц.

Гор. Раховица 27 Септември 1884 год.

Предизвиканъ отговоръ.

„На Зла крупа зълъ пърть, казва една народна поговорка“.

Отъ нѣколко време глѣдамъ да избиливатъ дописки отъ нашия градецъ, които иматъ съдѣржание на остри лични нападения и които се обнародватъ въ чорбаджийския органъ вѣстникъ „Русе“ органъ на едно временниятъ искуфели турски мекерста. Но съдѣржанието си този вѣстникъ е чистъ пасквицъ, а не журналь който да принесе на народа ни полза

въ нравствено отношение или да дава материалъ за умствено развитие.

Ако бънте Танасаки ефенди називаемъ (брадата) избранъ за кметъ и баджана-кътъ Георги Гатъровъ за народенъ представителъ, то сичко щѣше да бѫде медъ и масло, но сичкото крякане е, защото се отстраниха, заради това сичко отива на пропастъ, и онъ които имъ пречатъ наричатъ ги вагабонти, пияници и пр. и пр. и отъ тѣзи пасмина хора недѣлъ тѣрси патриотизамъ, иѣдей имъ споменува за народна свобода, защото за тѣхъ е тя като Египетската чума.

Тѣ са хора строги превърженници на деспотизма, и тиранията затова съ усърдие тѣпчатъ народната свобода и човѣческите права. Отъ тѣхъ са не очаква друго, освѣнъ онова, което пишатъ въ своя органъ; дописките имъ явно ги характеризиратъ.

Автора на дописката отъ градецъ ни брой 25 в. „Русе“ расправя че избора за народнитѣ депутати станалъ не правиленъ подъ натиска на вагабонти, пияници и пр. и пр. които били въоружени съ ками, револвери и пр. и че полицията стояла и глѣдала хладнокрѣвно на смущението, което се появило мѣжду избирателитѣ, и че имало бой и други подобни плескотии. Всичко казано въ тѣзи дописки е чисто умнѣлено, клевета чорбаджийска. Като видяхъ работата че не отива по тѣхному, че не ще сполучатъ, поопитаха се да повдигнатъ скандалъ, но народа ситетъ на тѣхнитѣ народни дѣла, не даде никакво внимание на тѣхнитѣ гѣроялти, а си слѣдвали работата спокойно и пристѣпватъ съки да си подава бюлетината на бюрото.

Ако искаме да са нападаме лично чрѣзъ печата, то не е трудно вѣщо, но трябва да са каки само истинната, която може да са подкрепи съ фактъ; азъ прочее ще докаже фактически че личностъ, Бониаковъ и Брадата, които препоръчватъ себе си прѣдъ народа за непогрешими светии и то азъ това небихъ сторилъ, ако тѣ непредизвикаха пѣколко пъти чрѣзъ печата това, което ще имъ са какве; съ каквато мѣрка мѣришъ съ нея и ще ти са примѣри.

Варна 22 Септември 1884.

Прѣдъ пѣколко дни тукъ валѣ силенъ дѣлъ и имаше голѣма бура. Чакъ сега се узна, че тая бура направила голѣми нещастия по морето. Единъ Испански вапоръ и 11 гимии биле потопени въ морето отъ тая ужасна бура. Презъ една ноќь силния вѣтъ срути минарето на една джамия, която се намираше срѣчу дома на гражданина г. Кавалджиева и поврѣди къщата му. Понеже тая катастрофа станала почино врѣме, то тя произвѣла и голѣмъ страхъ на живущите въ казапната къща.

Пишатъ ни изъ Свищовъ:

Спорѣдъ както се научаваме Министер, на финансите съ една телеграмма отъ 24 тога поканва г.-на Н.Д. Станчева, управ. на митницата, да се отправи за такъвъ въ Силистра, като същевременно му заповѣда да предаде дѣлата и управлението временно на Секретарътъ си, но виждамъ че той още фигурира въ управлението и продължава да работи по своята си метода сиречъ да подписва само, но може би той да е сънувалъ че Сарафчето управлява Министер. на Финансите по

настояще врѣме; ако впрочемъ се обляга на това, той тогава се лъже, защото не ще бѫде чудно единъ день да го назначатъ у къщи, за да може по-свободно да си надзирава керемидарите.

На 29 тога се заврна изъ Варна Министра-Президентъ г. П. Каравеловъ, който на 30 тога заминава съ парахода за Свищовъ.

Настоящия месецъ на 1-во число прѣвъ турчина Мехмедъ али получи отъ Русенското казначейство своята пенсия, която му опредѣли свята Цанковъ! На този турчинъ голѣма честъ са прави, като му са позволява да сѣдне въ казначейството на запретено място! Не уже ли, затова са борихъ българските вѣстаници, затова ги бесяхъ и заточавахъ, да се дава пенсия на турчень, който безъ съмѣнѣние е викалъ: „асмалж бу комитай“? Не уже ли народнитѣ пари нѣма вдовици и бѣдни ученици, на които да се даджатъ, а се даватъ на Мехмедъ Али? — Нѣ е ли това повѣче отъ вѣзмутително?

ИЗЛЪЗОХЪ ОТЪ ПЕЧАТЬ

НОВИ ПОДВИЖНИ БУКВИ

(Г О Л Ѕ М И)

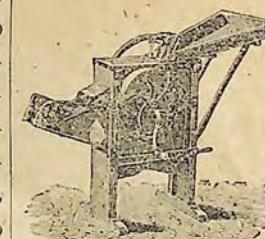
отъ гласнитѣ по 5 а отъ съгласнитѣ по 4 букви и цифритѣ въ едно тѣло.

Цѣна 2 лева.

Щуждающитѣ са, да се отнескатъ до редакцията на в. „Славянинъ“, Русчукъ.

ИЗВѢСТИЕ

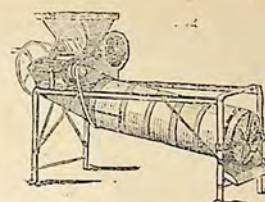
Долоподписаннй честъ имамъ да

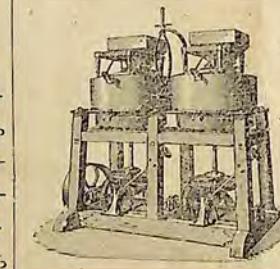
Машина за трошение
кукурузъ.

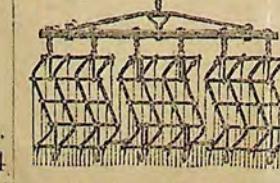
Машина за стискване грозди.
(Система Раушенбахъ.)

„Триоръ“ за раздѣление
живо и яченикъ отъ ржънъ,
кълица и отъ сички нечи-
стотии.

Воденица съ 1, 2 и 3 камъци,
също и локомобили (парни
машини).

Влакъ на оранята.

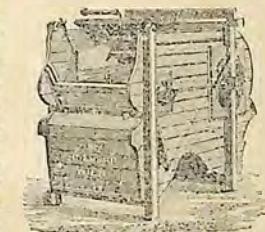

Плугъ (рало) разни.

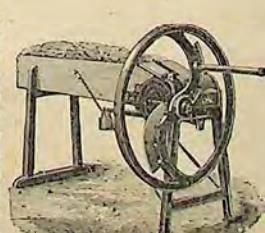
Алекс. Векслеръ

РУССЕ.

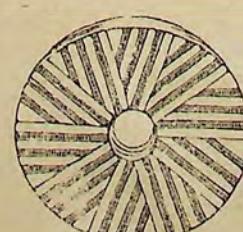
ПРЕПОРЪЧВА СВОЯ СКЛАДЪ отъ машини,
за Земедѣлѣ-
ето, Воденичарството и Лозарството,
донасени отъ най-първите фабрики на
Европа и Америка ВЪ БОГАТЬ ИЗБОРЪ.
Увѣрява че всичкитѣ тия машини сѫ
оригинали, безъ никакво измѣнение
или симитация, които състоятъ отъ най-
добъръ материалъ. — Извѣни твърдѣ
умѣренни безъ спогаждане.

Ветрилница за пречистване
храната отъ пѣзвата.

Машина за раздробяване
слама.

Воденични камъци, френски,
нѣмски и унгарски.

Машина за съянѣ жито и яченикъ

Редакторъ издатель: Т. Х. Станчевъ